

4.7. Ohjeita huoltajalle

Opetus ja kasvatusta järjestetään alaikäisen opiskelijan osalta yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa²⁵. Tavoitteena on, että jokainen opiskelija saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsensa tai nuorensa kasvatuksesta. Koulu ja oppilaitos vastaavat opiskelijoiden opetuksesta ja kasvatuksesta oppilaitosyhteisön jäsenenä.

Huoltajien tulee turvata lapselle hyvä hoito ja kasvatusta sekä lapsen ikään ja kehitystasoon nähden tarpeellinen valvonta ja huolenpito. Lapselle on pyrittävä antamaan turvallinen ja virikkeitä antava kasvuympäristö sekä lapsen taipumuksia ja toivomuksia vastaava koulutus. Lasta tulee kasvattaa siten, että lapsi saa osakseen ymmärtämystä, turvaa ja hellyyttä. Lasta ei saa alistaa, kurittaa ruumiillisesti eikä kohdella muulla tavoin loukkaavasti.²⁶

Alaikäisen (vajaavaltaisen) puolesta puhevaltaa käyttää hänen edunvalvojansa, huoltajansa tai muu laillinen edustajansa²⁷. Viisitoista vuotta täyttäneellä alaikäisellä ja hänen huoltajallaan tai muualla laillisella edustajallaan on kummallakin erikseen oikeus käyttää puhevaltaa asiassa, joka koskee alaikäisen henkilöä taikka henkilökohtaista etua tai oikeutta.

Huoltajalla on keskeinen rooli lasten ja nuorten hyvän kasvun ja kehityksen turvaamisessa koulupäivän ulkopuolella:

- keskustele kotona lapsen ja nuoren kanssa hänen kaverisuhteistaan koulussa, vapaa-aikana ja netissä, koska merkittävä osa heihin kohdistuvasta seksuaalisesta häirinnästä tapahtuu vapaa-ajalla
- opetelkaa yhdessä lapsen ja nuoren kanssa mediataitoja
- seuraa sosiaalisen median ympäristöjä, joissa lapsesi vierailee ja keskustelkaa yhdessä verkossa tapahtuvasta seksuaalisesta häirinnästä
- rajoita tarvittaessa netin käyttöä
- mikäli lapseen tai nuoreen on kohdistunut oppilaitoksessa seksuaalista häirintää, huoltajan tulee olla yhteydessä opettajaan tai rehtoriin, jotta oppilaitos voi puuttua asiaan ja suojata opiskelijoita heidän turvallisuuttaan uhkaavilta tekijöiltä
- perusopetuksessa opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle²⁸
- jos alaikäinen oppilas tai opiskelija itse syyllistyy seksuaaliseen häirintään koulussa tai oppilaitoksessa, tulee asiasta olla vastaavalla tavalla yhteydessä alaikäisen huoltajaan
- myös koulumatkojen osalta oppilaitoksen henkilökunta voi tarvittaessa tukea huoltajaa tilanteen kokonaisvaltaisessa selvittämisessä ja siihen puuttumisessa oppilaitoksen kasvatuksellisin ja oppilashuollollisin keinoin yhteistyössä huoltajien kanssa
- mikäli asia johtaa puuttumis- tai kurinpitokeinoihin, noudatetaan asianosaisten kuulemisessa ja huoltajille tiedottamisessa lainsäädännön edellyttämiä menettelytapoja
- opiskelijoilla on oikeus opiskeluhuollon palveluihin määräajassa ja palvelut tarjoavat ohjausta myös huoltajille ongelmatilanteissa

²⁵ Perusopetuslaki 3 §, lu

²⁶ Laki lapsen huollosta ja

²⁷ Hallintolaki (343/2003)